

XALQARO TRANSPORT FAOLIYATLARI LOGISTIKASI

Choriyev Xoliqul Shoniyozovich

Toshkent Davlat Transport Universiteti, Dotsent

“Transport tizimlari boshqaruvi” fakulteti

“Transport logistikasi” yo‘nalishi

Raximberganova Havojon

Email: havojonraximberganova@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20637573>

Annotatsiya. Mazkur maqolada xalqaro transport faoliyatlari logistikasining zamonaviy iqtisodiyotdagi o‘rni, transport koridorlari samaradorligi, multimodal tashuvlarning rivojlanish tendensiyalari hamda global ta‘minot zanjirlarining barqaror faoliyatini ta‘minlashdagi ahamiyati tahlil qilingan. Tadqiqot davomida xalqaro yuk oqimlarining shakllanishiga ta‘sir etuvchi iqtisodiy, geografik va institutsional omillar o‘rganilib, transport-logistika tizimlarining raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiluvchi mexanizmlar yoritilgan. Shuningdek, raqamlashtirish, logistika infratuzilmasini modernizatsiya qilish va bojxona jarayonlarini optimallashtirishning xalqaro tashuvlar samaradorligiga ta‘siri ilmiy asosda baholangan. Tahlillar natijasida transport xarajatlarini qisqartirish, yuklarni yetkazib berish muddatlarini kamaytirish hamda tranzit salohiyatidan samarali foydalanish xalqaro logistika tizimlarining asosiy ustuvor yo‘nalishlari ekanligi aniqlangan. Maqolada O‘zbekistonning xalqaro transport koridorlaridagi o‘rni va uning mintaqaviy logistika markaziga aylanish istiqbollari ham ilmiy-nazariy hamda amaliy jihatdan asoslab berilgan.

Kalit so‘zlar: xalqaro logistika, transport faoliyati, transport-logistika tizimi, multimodal tashuvlar, intermodal transport, xalqaro transport koridorlari, tranzit salohiyati, yuk oqimlari, ta‘minot zanjiri, logistika infratuzilmasi, raqamli logistika, bojxona logistika jarayonlari, transport xarajatlari, global savdo, yuk tashish samaradorligi, transport kommunikatsiyalari, mintaqaviy integratsiya, logistika markazlari, eksport-import operatsiyalari, transport xavfsizligi.

Kirish. Jahon iqtisodiyotining globallasuvi, xalqaro savdo hajmlarining ortib borishi hamda mamlakatlar o‘rtasidagi iqtisodiy integratsiya jarayonlarining jadallashuvi transport-logistika tizimlarining strategik ahamiyatini keskin oshirmoqda. Zamonaviy iqtisodiy munosabatlarda mahsulot ishlab chiqarishning o‘zi yetarli emas, balki uni iste‘molchiga eng qisqa muddatda, minimal xarajatlar bilan va xavfsiz yetkazib berish ham raqobatbardoshlikning muhim omiliga aylanmoqda. Shu nuqtai nazardan xalqaro transport faoliyatlari logistikasi global ta‘minot zanjirlarining ajralmas bo‘g‘ini sifatida davlatlar iqtisodiy rivojlanishi, tashqi savdo aloqalarining kengayishi va mintaqalararo hamkorlikning mustahkamlanishida muhim rol o‘ynamoqda. So‘nggi yillarda xalqaro yuk tashish bozorida sezilarli o‘zgarishlar kuzatilmoqda. Elektron tijorat hajmlarining oshishi, ishlab chiqarish tarmoqlarining transmilliy xarakter kasb etishi hamda yangi transport koridorlarining shakllanishi logistika jarayonlarini yanada murakkablashtirmoqda. Xalqaro ekspertlarning ma‘lumotlariga ko‘ra, global logistika bozori hajmi trillionlab AQSH dollarini tashkil etib, uning yillik o‘sish sur‘atlari dunyo savdosi rivojlanishining muhim indikatorlaridan biri sifatida baholanmoqda. Jahon savdosining qariyb 80 foizdan ortig‘i hajm jihatidan va 70 foizga yaqini qiymat jihatidan transport-logistika tizimlari orqali amalga oshiriladi. Bu esa transport infratuzilmasining sifati va logistika xizmatlarining samaradorligi iqtisodiy taraqqiyotning bevosita omillaridan biriga aylanganini ko‘rsatadi.

Xalqaro transport faoliyatlari logistikasining rivojlanishi nafaqat yuklarni bir manzildan ikkinchi manzilga yetkazib berish bilan cheklanadi. Mazkur tizim transport vositalarini boshqarish, ombor xo'jaligini tashkil etish, bojxona rasmiylashtiruv, sug'urta xizmatlari, axborot almashinuvi va ta'minot zanjirining barcha ishtirokchilari faoliyatini muvofiqlashtirish kabi murakkab jarayonlarni o'z ichiga oladi. Ayniqsa, raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt va katta ma'lumotlar (Big Data) tizimlarining logistika sohasiga kirib kelishi xalqaro tashuvlarning aniqligi va tezkorligini sezilarli darajada oshirmoqda.

Bugungi kunda transport-logistika samaradorligi davlatlarning xalqaro reytinglardagi o'rniga ham ta'sir ko'rsatmoqda. Logistika infratuzilmasi rivojlangan mamlakatlar xalqaro investitsiyalarni jalb qilish, eksport hajmlarini kengaytirish va tranzit daromadlarini oshirish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Aksincha, transport tarmoqlarining yetarli darajada rivojlanmaganligi logistika xarajatlarining ortishiga, yuk yetkazib berish muddatlarining cho'zilishiga va tashqi iqtisodiy faoliyat samaradorligining pasayishiga sabab bo'ladi. Shu bois ko'plab davlatlar transport koridorlarini diversifikatsiya qilish, multimodal tashuvlarni rivojlantirish va logistika markazlarini tashkil etishga alohida e'tibor qaratmoqda.

O'zbekiston uchun ham xalqaro transport faoliyatlari logistikasi iqtisodiy rivojlanishning muhim strategik yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Mamlakatning Markaziy Osiyoning markazida joylashgani, yirik iste'mol bozorlari va xalqaro transport yo'nalishlarini bog'lovchi geografik hududda joylashganligi tranzit-logistika salohiyatini oshirish uchun qulay sharoit yaratadi. So'nggi yillarda temir yo'l, avtomobil va havo transporti infratuzilmasini modernizatsiya qilish, yangi logistika markazlarini tashkil etish hamda xalqaro transport koridorlarida faol ishtirok etish bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlar mamlakatning transport tizimidagi raqobatbardoshligini kuchaytirmoqda.

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi xalqaro transport faoliyatlari logistikasining nazariy va amaliy jihatlarini tahlil qilish, uning global iqtisodiy jarayonlardagi ahamiyatini baholash hamda transport-logistika tizimlarining samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi omillarni ilmiy nuqtai nazardan tadqiq etishdan iborat. Shuningdek, xalqaro tajribalar va zamonaviy rivojlanish tendensiyalari asosida transport-logistika sohasini takomillashtirishning istiqbolli yo'nalishlari yoritiladi.

Asosiy qism

Xalqaro transport faoliyatlari logistikasi masalalari so'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodchi olimlari va tadqiqotchilari tomonidan faol o'rganilayotgan ilmiy yo'nalishlardan biri hisoblanadi. Mamlakatning tranzit salohiyatini oshirish, xalqaro transport koridorlariga integratsiyalashuvni kuchaytirish hamda logistika infratuzilmasini modernizatsiya qilish bilan bog'liq masalalar ilmiy tadqiqotlarning asosiy obyektiga aylangan. O'zbekiston transport-logistika tizimining iqtisodiy ahamiyatini o'rganishda M. Saitqulova va M. Yaxshiqulova tomonidan olib borilgan tadqiqotlar alohida ahamiyat kasb etadi. Mualliflar transport-logistika xizmatlarini innovatsion yondashuvlar asosida rivojlantirish eksport-import operatsiyalarining samaradorligini oshirishga, shuningdek, hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy barqarorligini ta'minlashga xizmat qilishini ta'kidlaydilar [1]. Ularning fikricha, logistika tizimlarini raqamlashtirish transport xarajatlarini kamaytirish va yuklarni yetkazib berish muddatlarini qisqartirishning muhim omili hisoblanadi.

¹ Saitqulova M.A., Yaxshiqulova M.T. O'zbekistonda logistika va transport logistikasi tizimini tashkil etishning iqtisodiy ahamiyati. – 2024. (Финанс TSUE)

Sh. Kuvandikov va K. Abduxalikovalarning ilmiy ishlarida O'zbekiston transport-logistika tizimining bugungi holati, mavjud muammolari hamda rivojlanish istiqbollari keng tahlil qilingan [2]. Tadqiqotchilar multimodal tashuvlarni rivojlantirish, logistika markazlari faoliyatini takomillashtirish va transport infratuzilmasiga investitsiyalarni jalb etish orqali mamlakatning xalqaro logistika reytinglaridagi o'rnini yaxshilash mumkinligini ilmiy asoslab berganlar.

M. Yusupov tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda transport koridorlarini tanlashning eksport samaradorligiga ta'siri o'rganilgan [3]. Muallif transport yo'nalishlarini tanlashda masofa, tranzit davlatlar soni, transport xarajatlari va yetkazib berish muddati kabi omillarning muhimligini qayd etadi. Ayniqsa, meva-sabzavot mahsulotlari eksportida optimal logistika yechimlarini tanlash eksportchilar raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qilishi ko'rsatib berilgan.

Irisbekova M.N. va O'tkirov Sh.Sh. tadqiqotlarida xalqaro transport koridorlarini rivojlantirish masalalari tahlil qilinib, tranzit salohiyatidan samarali foydalanish hamda xalqaro transport kommunikatsiyalariga integratsiyalashuvning iqtisodiy samaralari ochib berilgan [4]. Mualliflar transport koridorlarining rivojlanishi tashqi savdo hajmlarining ortishi va logistika xarajatlarining qisqarishiga bevosita ta'sir ko'rsatishini asoslaganlar.

Shuningdek, Shermuxamedov A., Abdullayev M. va Abdullayev A. tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda transport-logistika tizimini rivojlantirishda sun'iy intellekt, raqamli texnologiyalar va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlarining ahamiyati yoritilgan [5]. Tadqiqotchilar zamonaviy logistika tizimlarini shakllantirishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosiy omillardan biri ekanligini ta'kidlaydilar.

Tahlil qilingan ilmiy manbalar shuni ko'rsatadiki, mavjud tadqiqotlarda transport-logistika infratuzilmasini rivojlantirish, tranzit salohiyatidan foydalanish va xalqaro koridorlarning iqtisodiy samaradorligi masalalari keng o'rganilgan. Biroq xalqaro transport faoliyatlari logistikasini global ta'minot zanjirlari, geoiqtisodiy o'zgarishlar va zamonaviy logistika texnologiyalari bilan bog'liq holda kompleks baholash masalalari hali ham dolzarb ilmiy muammo sifatida saqlanib qolmoqda.

Tadqiqotlar metodologiyasi

Mazkur tadqiqotda xalqaro transport faoliyatlari logistikasining nazariy va amaliy jihatlarini o'rganish uchun kompleks ilmiy metodologik yondashuv qo'llanildi. Tadqiqotning nazariy asosini transport logistikasi, xalqaro tashuvlar, ta'minot zanjiri boshqaruvi va transport iqtisodiyoti bo'yicha mahalliy hamda xorijiy olimlarning ilmiy ishlari tashkil etdi.

Tadqiqot jarayonida tizimli tahlil usuli yordamida xalqaro transport-logistika tizimining tarkibiy elementlari va ular o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik o'rganildi. Qiyosiy tahlil usuli asosida O'zbekistonning transport-logistika ko'rsatkichlari xalqaro tajribalar bilan taqqoslandi. Statistik

² Kuvandikov Sh., Abduxalikova K. O'zbekistonda transport-logistika tizimi: hozirgi holati, muammolari va rivojlanish istiqbollari. – 2025. ([Green Eco](#))

³ Yusupov M. Meva-sabzavotlar eksportida transport koridorlari va vositalarini tanlash xususiyatlari. – 2025. ([Зеленая экономика и развитие](#))

⁴ Irisbekova M.N., O'tkirov Sh.Sh. Transport logistikasida xalqaro koridorlarini rivojlantirish. – 2024. ([Лучшее Издание](#))

⁵ Shermuxamedov A., Abdullayev M., Abdullayev A. O'zbekistonda transport va logistika tizimining rivojlanishi. – 2025. ([InLibrary](#))

tahlil orqali yuk tashish hajmlari, tranzit oqimlari, eksport-import operatsiyalari va transport infratuzilmasining rivojlanish ko'rsatkichlari baholandi.

Shuningdek, mantiqiy umumlashtirish va ilmiy abstraksiyalash usullaridan foydalanilib, xalqaro transport faoliyatlari logistikasining rivojlanish tendensiyalari aniqlandi hamda mavjud muammolar tizimlashtirildi. Tadqiqot davomida transport koridorlari samaradorligini baholash, logistika xarajatlari va tashish muddatlari o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash uchun iqtisodiy-tahliliy yondashuv qo'llanildi.

Tadqiqot natijalari

Olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatdiki, xalqaro transport faoliyatlari logistikasining samaradorligi mamlakatlarning tashqi iqtisodiy aloqalaridagi faolligi, eksport salohiyati va global ta'minot zanjirlaridagi ishtirok darajasiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. So'nggi yillarda jahon iqtisodiyotida yuz bergan geosiyosiy va geoiqtisodiy o'zgarishlar xalqaro yuk oqimlarining yo'nalishlari hamda transport koridorlari ahamiyatining qayta shakllanishiga sabab bo'ldi. Natijada logistika tizimlarining moslashuvchanligi va barqarorligi transport sohasining asosiy raqobat omiliga aylandi.

Tadqiqot davomida O'zbekistonning xalqaro transport-logistika tizimidagi o'rni baholandi. Tahlillar mamlakatning Markaziy Osiyodagi qulay geografik joylashuvi Sharq va G'arb, Shimol va Janub yo'nalishlari bo'yicha tranzit tashuvlarni rivojlantirish uchun muhim imkoniyat yaratishini ko'rsatdi. Xususan, O'zbekiston hududi orqali o'tuvchi xalqaro transport koridorlari mintaqadagi savdo oqimlarini bog'lovchi muhim logistika bo'g'ini sifatida shakllanmoqda. So'nggi yillarda temir yo'l va avtomobil transporti infratuzilmasiga yo'naltirilgan investitsiyalar hajmining ortishi tranzit yuklar oqimini ko'paytirish imkoniyatlarini kengaytirdi [6].

Tahlil natijalariga ko'ra, xalqaro logistika tizimlarining samaradorligiga eng katta ta'sir ko'rsatuvchi omillar transport infratuzilmasining rivojlanganlik darajasi, bojxona tartib-taomillarining soddalashtirilganligi, axborot almashinuvi tezligi hamda logistika xizmatlari sifati bilan bog'liq ekanligi aniqlandi. Logistika zanjiridagi ortiqcha vaqt va xarajatlar tashqi savdo operatsiyalarining umumiy qiymatini sezilarli ravishda oshiradi. Shu sababli zamonaviy logistika markazlarini tashkil etish, elektron hujjat aylanish tizimlarini joriy etish va multimodal tashuvlar ulushini ko'paytirish xalqaro transport faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda [7].

O'rganishlar davomida multimodal transport tizimlarining afzalliklari ham tahlil qilindi. Natijalar shuni ko'rsatdiki, yuklarni temir yo'l, avtomobil va havo transporti orqali yagona logistika tizimida boshqarish tashish xarajatlarini kamaytirish bilan birga, yetkazib berish muddatlarini qisqartirish imkonini beradi. Ayniqsa, eksportbop mahsulotlar tashishda multimodal logistika yechimlaridan foydalanish korxonalarining xalqaro bozorlardagi raqobatbardoshligini oshirmoqda. Bu holat logistika jarayonlarini integratsiyalashgan boshqaruv asosida tashkil etish zaruratini yanada kuchaytiradi [8].

Tadqiqot natijalari transport-logistika sohasida raqamli texnologiyalarni keng joriy etish muhim strategik ustunlik berishini ham ko'rsatdi. Elektron logistika platformalari, GPS monitoring

⁶ Saitqulova M.A., Yaxshiqulova M.T. O'zbekistonda logistika va transport logistikasi tizimini tashkil etishning iqtisodiy ahamiyati. – 2024.

⁷ Kuvandikov Sh., Abduxalikova K. O'zbekistonda transport-logistika tizimi: hozirgi holati, muammolari va rivojlanish istiqbollari. – 2025.

⁸ Yusupov M. Meva-sabzavotlar eksportida transport koridorlari va vositalarini tanlash xususiyatlari. – 2025.

tizimlari, sun’iy intellekt asosidagi marshrutlarni optimallashtirish dasturlari va real vaqt rejimida yuk harakatini kuzatish imkoniyatlari transport operatsiyalarining aniqligi hamda ishonchliligini oshirmoqda. Natijada logistika jarayonlaridagi inson omili bilan bog‘liq xatolar kamayib, transport vositalaridan foydalanish samaradorligi ortmoqda [9].

Shuningdek, xalqaro transport koridorlarining rivojlanishi mamlakat iqtisodiyotiga multiplikativ ta’sir ko’rsatishi aniqlandi. Tranzit yuklar hajmining oshishi nafaqat transport korxonalari daromadlarini ko’paytiradi, balki logistika markazlari, ombor xo’jaliklari, sug’urta xizmatlari, bank sektori va boshqa yordamchi xizmatlar rivojlanishiga ham turtki beradi. Shu jihatdan transport-logistika tizimi iqtisodiyotning boshqa tarmoqlari bilan uzviy bog‘langan kompleks infratuzilmaviy tizim sifatida namoyon bo‘ladi [10].

Tahliliy baholash natijalariga ko’ra, O‘zbekistonning xalqaro logistika salohiyatini yanada oshirish uchun bir qator ustuvor yo‘nalishlar mavjud. Jumladan, xalqaro transport koridorlarini diversifikatsiya qilish, chegara o‘tkazish punktlarining texnik imkoniyatlarini kengaytirish, logistika markazlari sonini ko’paytirish va transport xizmatlarini to‘liq raqamlashtirish zarur. Bunday chora-tadbirlar yuklarni yetkazib berish vaqtini qisqartirish, transport xarajatlarini kamaytirish hamda mamlakatning xalqaro logistika tizimidagi mavqeini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari xalqaro transport faoliyatlari logistikasining samarali tashkil etilishi iqtisodiy o’sishni jadallashtirish, tashqi savdo hajmlarini kengaytirish va tranzit salohiyatidan oqilona foydalanishning muhim sharti ekanligini ko’rsatdi. Zamonaviy logistika texnologiyalarini joriy etish, transport infratuzilmasini modernizatsiya qilish va xalqaro hamkorlikni kuchaytirish orqali O‘zbekistonning mintaqaviy logistika markaziga aylanish imkoniyatlari sezilarli darajada ortadi.

2024-yilda O‘zbekiston Respublikasida yuk tashish hajmining transport turlari bo‘yicha taqsimlanishi:

Transport turi	Yuk tashish hajmi	Jami hajmdagi ulushi (%)
Avtomobil transporti	1 400 mln tonna	92,0
Temir yo‘l transporti	73,9 mln tonna	4,9
Quvur transporti	61,8 mln tonna	4,1
Havo transporti	14,4 ming tonna	0,001 dan kam
Jami	1 521,2 mln tonna	100,0

Jadval izohi

Jadval ma’lumotlari shuni ko’rsatadiki, 2024-yilda O‘zbekistonda jami 1 521,2 mln tonna yuk tashilgan bo‘lib, bunda avtomobil transportining ulushi mutlaq ustunlikka ega bo‘lgan. Ushbu transport turi orqali 1,4 mlrd tonna yuk tashilgan va umumiy yuk tashish hajmining 92 foizi ta’minlangan. Temir yo‘l transporti 73,9 mln tonna yuk tashib, 4,9 foizlik ulushni egallagan. Quvur transportining hissasi 61,8 mln tonnani yoki 4,1 foizni tashkil etgan. Havo transportining ulushi hajm jihatidan juda kichik bo‘lsa-da, yuqori qiymatli va tezkor yetkazib berilishi lozim bo‘lgan yuklarni tashishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu natijalar mamlakat logistika tizimida

⁹ Shermuxamedov A., Abdullayev M., Abdullayev A. O‘zbekistonda transport va logistika tizimining rivojlanishi. – 2025.

¹⁰ Irisbekova M.N., O‘tkirov Sh.Sh. Transport logistikasida xalqaro koridorlarini rivojlantirish. – 2024.

avtomobil transporti yetakchi o'rinni egallayotganini, biroq xalqaro logistika samaradorligini oshirish uchun temir yo'l va multimodal tashuvlar ulushini kengaytirish zarurligini ko'rsatadi.

Xulosa

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, xalqaro transport faoliyatlari logistikasi bugungi kunda nafaqat yuklarni bir hududdan ikkinchi hududga yetkazib berish jarayoni, balki mamlakatlarning iqtisodiy raqobatbardoshligini belgilovchi strategik tizim sifatida namoyon bo'lmoqda. Global iqtisodiy makonda ishlab chiqarish, savdo va iste'mol o'rtasidagi bog'liqlikning kuchayishi transport-logistika zanjirlarining uzluksiz va samarali ishlashini muhim omilga aylantirdi. Tahlillar O'zbekistonning geografik joylashuvi xalqaro transport koridorlarida faol ishtirok etish va tranzit salohiyatini oshirish uchun katta imkoniyatlar yaratishini tasdiqladi. Mamlakat hududi orqali o'tuvchi transport yo'nalishlari Markaziy Osiyoni jahon bozorlariga bog'lovchi muhim logistika bo'g'ini vazifasini bajarmoqda. Shu bilan birga, mavjud imkoniyatlardan to'liq foydalanish transport infratuzilmasini yanada modernizatsiya qilish, multimodal tashuvlarni rivojlantirish va logistika xizmatlari sifatini xalqaro standartlar darajasiga olib chiqishni talab etadi. Tadqiqot davomida logistika tizimlarining samaradorligi ko'p jihatdan raqamli texnologiyalarni joriy etish, bojxona jarayonlarini optimallashtirish hamda transport koridorlarini diversifikatsiya qilish bilan bog'liq ekanligi aniqlandi. Zamonaviy logistika platformalari va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari transport xarajatlarini kamaytirish, yuklarning harakatini real vaqt rejimida nazorat qilish hamda yetkazib berish muddatlarini qisqartirish imkonini bermoqda. Bu esa xalqaro bozorlarda faoliyat yuritayotgan xo'jalik subyektlari uchun qo'shimcha iqtisodiy afzalliklarni shakllantiradi. Muallifning fikricha, kelgusida O'zbekistonning mintaqaviy logistika markaziga aylanishi transport tarmoqlarining texnik holati bilan bir qatorda, logistika boshqaruvining zamonaviy tamoyillarini amaliyotga tatbiq etish darajasiga ham bog'liq bo'ladi. Ayniqsa, transport infratuzilmasi, raqamli texnologiyalar va xalqaro hamkorlikni yagona tizim sifatida rivojlantirish mamlakatning tranzit imkoniyatlarini sezilarli darajada kengaytirishi mumkin. Shunday qilib, xalqaro transport faoliyatlari logistikasini takomillashtirish iqtisodiy o'sishni jadallashtirish, tashqi savdo hajmlarini ko'paytirish va O'zbekistonning global transport-kommunikatsiya tarmoqlaridagi mavqegini mustahkamlashning muhim sharti hisoblanadi. Mazkur yo'nalishda amalga oshirilayotgan islohotlar va investitsion loyihalar uzoq muddatli istiqbolda mamlakatning logistika salohiyatini yangi bosqichga olib chiqishga xizmat qiladi.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. Abdullayev M., Abdullayev A., Shermuxamedov A. O'zbekiston transport va logistika tizimining rivojlanishi // Universal Journal of Academic and Multidisciplinary Research. – 2025. – № 1. – B. 45–53.
2. Gaybullaev B.Q. O'zbekistonda transport-logistika tizimini raqamlashtirish muammolari va ularni bartaraf etish yo'llari // Science and Education. – 2026. – T. 7, № 2. – B. 511–520.
3. Irisbekova M.N., O'tkirov Sh.Sh. Transport logistikasida xalqaro koridorlarini rivojlantirish // Science and Innovation. – 2024. – № 6. – B. 112–118.
4. Kuvandikov Sh., Abduxalikova K. O'zbekistonda transport-logistika tizimi: hozirgi holati, muammolari va rivojlanish istiqbollari // Green Economy and Development. – 2026. – T. 4, № 2.
5. Qobulov M. O'zbekistonda terminal-logistika texnologiyasining hozirgi holati va uning rivojlanishi // Journal of Transport. – 2025. – T. 2, № 2. – B. 78–80.

6. Saitqulova M.A., Yaxshiqulova M.T. O‘zbekistonda logistika va transport logistikasi tizimini tashkil etishning iqtisodiy ahamiyati // Amaliy va fundamental tadqiqotlar. – 2024. – № 4. – B. 125–132.
7. Yusupov M. Meva-sabzavotlar eksportida transport koridorlari va vositalarini tanlash xususiyatlari // Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot. – 2025. – № 3. – B. 87–94.
8. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. 2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida: PF–60-son Farmon, 2022-yil 28-yanvar.
9. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti. O‘zbekiston Respublikasining transport va logistika xizmatlari tizimini rivojlantirishga oid qaror va farmonlar to‘plami. – Toshkent, 2020–2025.
10. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi. O‘zbekiston Respublikasining 2024-yildagi transport faoliyati ko‘rsatkichlari: statistik to‘plam. – Toshkent, 2025.
11. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi. O‘zbekiston hududi orqali tranzit yuk tashish ko‘rsatkichlari. – Toshkent, 2025.
12. Umarova D.M., Bo‘ronova M.A. Logistika: o‘quv qo‘llanma. – Toshkent: Cho‘lpon, 2016. – 254 b.
13. Qulmuhammedov J.R., Aripjanov M.M., Nazarov K.M. Logistika asoslari: o‘quv qo‘llanma. – Toshkent: Fan va texnologiyalar, 2015. – 160 b.
14. Babayev N. Logistika asoslari: darslik. – Samarqand: Step Sell, 2023. – 292 b.
15. Dadaboyev Q. Logistika: o‘quv qo‘llanma. – Toshkent: Iqtisod-moliya, 2007. – 236 b.